

Jakob ziet zijn broer weer

Genesis 31-33:16 en 15:1-7

Voraf

Nadat Jakob door bedrog de zegen had ontvangen van zijn vader, en Ezau daarom erg boos was, is Jakob gevlucht naar oom Laban. In de vorige les is verteld dat Jakob daar een eigen gezin heeft gekregen en een eigen kudde heeft gevormd. Na ongeveer twintig jaar keert Jakob vandaag terug, Ezau tegemoet. Het verhaal van vandaag sluit de serie rond Jakob af.

Doel

De kinderen weten dat Jakob erg bang was om Ezau te ontmoeten, maar dat de Heere God hem hielp en hij het samen met de Heere God aandurfde. De kinderen leren dat ze niet bang hoeven te zijn, omdat God bij hen is.

Benodigheden

- Introductie 2: pop Rik
- De Bijbel open: Bijbel, boekenlegger, ingepakt cadeautje, bijlage 1
- Zingen: HGJB-bundel Op Toonhoogte
- Verwerking 1: bijlage 2, kleurpotloden, scharen, touwtjes, plakband

Vorbereiding

Hang eventueel de voorgaande werkjes van les 11 t/m 14 over Jakob op. Zo blijft de verhaallijn van Jakob goed zichtbaar.

De Bijbel open en Actie: Je kunt eventueel de praatplaat van tevoren inkleuren.

Verwerking 1: Je kunt eventueel de verwerking al voorknippen.

Tijdpad

Programmaonderdeel	Keuzemogelijkheden	Tijd (in minuten)
Binnenkomer	Opstap begint!	2
Introductie	1. Bang zijn	4
	2. Poppenspel	4
De Bijbel open	Opstap	2
	Voorbeeldvertelling	5
	Afstap	2
	Actie	3
Bidden en zingen		3
Verwerking	1. God is bij je (creatief)	15
	2. Ogen dicht! (spel)	10

Programma

Binnenkomer

Stap, stap, stap, we gaan op stap,
wat fijn dat jullie er zijn.
Stap, stap, stap, we gaan op stap,
kom maar in de kring en klap [KLAP, KLAP].

(Refrein)

*Kom maar in de kring,
kom maar in de kring,
kom maar in de kring en zing.
Zing en klap, zing en klap,
wij gaan sa-men, op stap!*

Stap, stap, stap, we gaan op stap,
we pakken de Bijbel erbij.
Stap, stap, stap, we gaan op stap,
kom maar in de kring en klap [KLAP, KLAP].

(Refrein)

Stap stap stap
stap stap stap
sssssssstap

Introductie 1 – Bang zijn

Aankondiging

Ben jij wel eens bang? Waar ben je dan bang voor? En wat doe je dan? Helpt dat?

Werkwijze

Ga met de kinderen een gesprekje aan over bang zijn. Wat doen ze als ze bang zijn? Geef de kinderen mee dat ze het anderen mogen vertellen als ze bang zijn. Ze mogen (blijven) zoeken naar iemand die helpen kan. Laat merken dat het knap is als ze dat doen, als ze iemand roepen, zodat die kan helpen. Het is niet raar als je bang bent.

Zijn er ook kinderen die bidden of zingen als ze bang zijn? Bidden of zingen helpt, omdat je dan merkt dat God bij je is.

Afronding

Vandaag gaan we weer verder met het verhaal van Jakob. We merken vandaag dat Jakob ook heel erg bang is, namelijk om zijn broer Ezau weer te zien.

Introductie 2 – Poppenspel

- Leiding Ha, Rik, daar ben je. Ik wilde je net iets vragen.
 Rik Oh? Wat wilde je vragen dan?
 Leiding Ik wil het hebben over bang zijn. Ben jij ergens bang voor?
 Rik *(verbaasd)* Ik?! Ergens bang voor?! Ha! Natuurlijk niet!
 Leiding Niet? Kom op, Rik, iedereen is wel ergens bang voor. Even eerlijk. Waar ben jij bang voor?
 Rik Nou, ik ben echt nergens bang voor hoor! Bang zijn is voor watjes. Pff.
 Leiding Hm. Ben jij bang voor spinnen?
 Rik Die kleine beestjes? Echt niet!
 Leiding Ben je dan bang voor een muis?
 Rik Haha. Die is nog veel banger voor mij!
 Leiding Voor een leeuw dan, of voor een beer?
 Rik Ik zeg toch: ik ben niet bang!
 Leiding Nou, ik wel hoor, Rik. Ik ben bang voor de dokter. Vooral als hij in mijn keel wil kijken.
 Rik De dokter? Jij? Wat geeft dat nou als de dokter in je keel wil kijken! Als je in het donker naar de wc moet, dát is pas eng. Dat durf ik niet hoor; dan roep ik mijn moeder en dan gaan we samen. *(mompelt na)* In het donker naar de wc, dat is écht eng.
 Leiding Wat zeg je Rik? Ben jij báng om in het donker naar de wc te gaan?
 Rik *(schrikt en buigt dan zijn hoofd uit schaamte)* O o, ik heb verteld dat ik ergens bang voor ben...
 Leiding Daar hoef je je niet voor te schamen, hoor Rik. Ik vind het reuze knap dat je dat durfde te vertellen. Bijna iedereen is wel ergens bang voor. En jij dus ook. Fijn dat je moeder je helpt als je bang bent. In het bijbelverhaal van vandaag is ook iemand bang. Je moet maar meeluisteren. En probeer dan te horen Wie deze bange man helpt.
 Rik Een mán die bang is? Een grote man?
 Leiding Zeker. Ook grote mannen kunnen bang zijn. Zie je wel dat je je niet hoeft te schamen?
 Rik *(opgewekt)* Goed, ik ga luisteren.

De Bijbel open

Opstap

Pak de Bijbel en vraag een van de kinderen om hierin het bijbelgedeelte van vandaag op te zoeken. Vooraf heb je al een boekenlegger op de juiste plek in de Bijbel gelegd. Zeg dat je verder gaat met het verhaal over Jakob.

Voorbeeldvertelling

Jakob is heel lang bij oom Laban gebleven. Wel twintig jaar! Maar nu zegt de Heere God: 'Jakob, keer terug naar je eigen familie en je eigen land. Ik zal met je zijn.' Daar gaat Jakob. Weer op reis. Weet je nog dat toen hij naar oom Laban ging, er geen mensen met hem meegingen? Moet je nu eens kijken! Er zijn er nu heel veel. Ik zie Lea en Rachel. Ik zie hun kinderen. Ik zie knechten, die helpen om voor de dieren te zorgen. En ik zie ook een grote kudde dieren: schapen, koeien en kamelen. Jakob is echt een rijke man geworden. Daar heeft de Heere God voor gezorgd.

Het is een lange reis. Ze lopen natuurlijk niet zo snel, nu er zoveel kinderen en dieren bij zijn. Maar eindelijk komen ze toch dicht bij het land waar Jakob vroeger woonde.

Maar dan... als ze daar komen... wordt Jakob bang. Weet je nog waarom Jakob is gevluht? Dat was voor zijn tweelingbroer Ezau. Ezau was zo verschrikkelijk boos op hem! Nu Jakob teruggaat, zal hij Ezau weer zien. Misschien is Ezau nog steeds boos?! Jakob durft eigenlijk niet meer. Hij durft niet terug te gaan naar Ezau... Weet je wat? Jakob heeft een plannetje. Hij zal proberen weer vrienden te worden met Ezau. Hij zal Ezau een cadeau geven (*laat het cadeautje zien*). Een heel groot cadeau, wat niet in een klein pakje past. Jakob loopt naar zijn knechten en vertelt hen dat ze een groep dieren moeten uitzoeken en daarmee naar Ezau moeten reizen. Misschien dat Ezau dan niet meer boos zal zijn op Jakob als hij die mooie dieren krijgt. Terwijl de knechten met de dieren het land in gaan, kijkt Jakob ze na. Hoe zal het gaan?

Jakob vindt het spannend als hij de knechten ziet terugkomen. Zou Ezau blij geweest zijn met het cadeau? Zal hij ook vrienden willen zijn met Jakob? 'Meneer Jakob! We hebben Ezau gezien. Hij komt eraan. Hij komt naar u toe. En hij heeft heel veel mensen bij zich. Wel vierhonderd!' Wat? Ezau komt hierheen met zoveel mensen? Dat kan maar een ding betekenen: Ezau is nog steeds boos en wil Jakob nog steeds doden. Wat moet

Jakob nu doen? De Heere God heeft toch Zelf gezegd dat hij terug moet gaan naar het land? De Heere God heeft toch gezegd dat Hij met Jakob mee zal gaan en voor hem zal zorgen? Maar hoe moet dat dan?

Gauw roept Jakob al zijn mensen bij elkaar. 'Jullie moeten je verdelen in twee groepen. Want als Ezau komt en gaat vechten met de ene groep, kan de andere groep ontsnappen. En we moeten nóg een cadeau aan Ezau geven (*laat weer het cadeau zien*). Een paar knechten moeten achter elkaar met een kudde dieren op pad gaan, om deze aan Ezau te geven. Misschien dat hij dan niet meer boos op me zal zijn.'

Daarna gaat Jakob ook praten met God. 'Heere God, U hebt gezegd dat ik terug moet gaan naar mijn land en mijn familie. U hebt zo goed voor mij gezorgd, toen ik bij oom Laban was. U hebt beloofd mij te helpen. Red mij, want Ezau komt eraan. Ik ben bang. Help mij!' Het wordt al donker en ze staan bij een rivier. De groep is verdeeld in tweeën en een paar groepjes zijn vooruit gegaan naar Ezau. Jakob brengt zijn vrouwen en kinderen naar de overkant van de rivier, maar zelf gaat hij terug. Helemaal alleen blijft hij die nacht aan deze kant van het water. En in die nacht vecht er iemand, als in een droom, met Jakob. Een Engel. De hele nacht blijft deze bij Jakob en vecht met hem. Jakob draait en vecht... De Engel raakt Jakob aan zijn heup en vecht terug. Jakob is zo sterk! De Engel zegt: 'Laat Me gaan, laat Me los, de nacht is voorbij, het wordt licht.' Maar Jakob zegt: 'Ik laat U niet los, als U mij niet eerst zegent, als U niet belooft voor mij te zorgen en me te helpen.' De Engel belooft voor Jakob te zorgen, geeft hem de zegen en gaat dan weg. Jakob merkt nu dat hij niet zo goed kan lopen. Zijn heup doet zeer door het vechten. En dan begrijpt Jakob: 'Het was de Heere God Zelf. De Heere God was bij mij. Als de Heere God bij mij is, dan hoeft ik niet bang te zijn voor Ezau. Met de Heere God samen durf ik naar Ezau toe te gaan.'

Jakob staat op, steekt het water over, zoekt zijn vrouwen en kinderen op en wacht met hen samen op Ezau. Daar komt Ezau aan... Jakob loopt rustig naar zijn broer toe... Hij buigt... Ezau komt van zijn kameel af... en... omhelst Jakob! (*laat de praatplaat van bijlage 1 zien*) 'Jakob, ik ben zo blij je weer te zien! Hoe is het met je? En wie zijn al die mensen die bij je zijn?' Jakob kijkt eerst verbaasd. Maar dan blij! Ezau is niet meer boos! De Heere God heeft daarvoor gezorgd. De Heere God heeft Jakob geholpen! Jakob vertelt aan Ezau wie er allemaal met hem meegereisd zijn. Hij laat zijn vrouwen en kinderen zien. 'Je bent rijk, Jakob. Maar ik ook. Ik heb veel. Ik heb de cadeaus, die je stuurde niet nodig.' 'Jawel, Ezau, neem de cadeaus maar aan. Jij hebt veel, maar ik heb álles, omdat God bij mij is.'

Zo zijn Jakob en Ezau weer echte broers, vrienden geworden. Jakob is weer terug in zijn eigen land. Hij gaat op zoek naar de plek waar hij vroeger woonde. Hij gaat op zoek naar zijn vader. Maar hij gaat ook op zoek naar de plek waar hij, heel lang geleden, die droom had, met de engelen op de ladder. *(Neem eventueel het werkje van les 13 erbij.)* Als hij bij die plek komt, ziet hij de steen nog staan die hij daar had neergezet. Bethel noemde hij de plek: huis van God. Jakob had daar beloofd: als de Heere God mij echt heeft geholpen, zal die God mijn God zijn. Op diezelfde plek maakt Jakob nu een altaar. Hij legt stenen op een hoop bij elkaar; legt er wat takken op; legt er een dood dier op. En als het brandt en de rook omhoog gaat, is het alsof Jakob wil zeggen: 'Mijn dank gaat naar U Heere God, omhoog. Dank U wel dat U voor mij zorgde. Dank U wel dat U me hebt geholpen. U doet wat U belooft. U bent mijn God!'

Afstap

Praat met de kinderen door over het verhaal. Zeg bijvoorbeeld: Fijn hè, wat de Heere God deed. Waarom was Jakob eerst bang? *(hij zou Ezau weer gaan zien)* Wat gebeurde er bij de rivier? *(Jakob ging vechten met een Engel)* Wat kon Jakob daarna niet meer zo goed? *(lopen, hij liep mank)* Durfde Jacob toen wel naar Ezau toe te gaan? *(ja)* Was Ezau nog boos? *(helemaal niet meer)* Ben jij wel eens bang? Dan mag jij, net als Jakob aan God vertellen dat je bang bent of dat je het moeilijk vindt. De Heere God wil ook jou helpen. Hij wil ook jouw God zijn! Hij zal altijd bij je zijn!

Actie

Neem de praatplaat van Jakob en Ezau (bijlage 1), waar veel aspecten van het verhaal op te vinden zijn. Praat over deze plaat met de kinderen. Wie weet nog wat er als eerste op het plaatje gebeurde? *(Rebekka helpt Jakob met het vlees klaarmaken)* Wie ligt er in de tent? *(vader Izak)* Wie loopt er naar hem toe en wat heeft hij bij zich? *(Jakob heeft eten bij zich voor zijn vader)* Is het fijn dat hij zijn vader eten gaat brengen of juist niet? *(deze keer niet, want hij gaat zijn vader bedriegen)* Wie is de man op de plaat met de pijl en boog en de speer? *(Ezau)* Kijkt hij blij of boos? *(boos)* Op wie is hij boos? *(op Jakob, die heeft de grote zegen gekregen)* Wie zie je rechts bovenin wegrennen en waarom rent hij? *(Jakob, hij vlucht voor zijn broer)* Wie omhelzen elkaar op het plaatje? *(Jakob en Ezau)* Waarom doen ze dat? *(ze hebben het weer goed gemaakt, ze sluiten vrede)*

Gebod

Heere God in de hemel, want bent U geweldig goed en groot! U had Jakob al zoveel gegeven en nu hebt U hem ook geholpen toen hij niet naar Ezau durfde. U wist precies wat Jakob nodig had en U hebt het hem gegeven. Wij komen nu ook tot U om te vragen of U ook ons wilt helpen. Bij alle moeilijke dingen of als we bang zijn. We vragen U of U ook onze God wilt zijn en altijd bij ons wilt zijn, zoals U in de Bijbel belooft.
Amen

Zingen

Je hoeft niet bang te zijn (Op Toonhoogte 430)

Aankondiging

We zijn allemaal wel eens bang, net als Jakob. Maar als de Heere God bij je is, hoef je niet bang te zijn. Hij zal je helpen, Hij zal je beschermen en bij je zijn.

Werkwijze

Zing het lied met de kinderen. Gebruik bijpassende gebaren:

bang – armen gekruist voor je borst
storm – golven met je handen maken
hand in die van onze Heer – ene hand in de andere hand leggen
muur – met je handen cirkel maken om je heen
lichten – wijs naar het plafond
ogen sluit – ogen dicht

Lied

- 1 Je hoeft niet bang te zijn,
al gaat de storm te keer,
leg maar gewoon je hand
in die van onze Heer.
- 2 Je hoeft niet bang te zijn,
als oorlog komt of pijn.
De Heer zal als een muur
rondom je leven zijn.
- 3 Je hoeft niet bang te zijn,
al gaan de lichten uit.
God is er en Hij blijft,
als jij je ogen sluit.

muziek: Nando van Essen, tekst: Jan Visser
© Unison Music Publishers,
Opwekking voor kinderen 40

Verwerking 1 – God is bij je (creatief)

Aankondiging

Als je bang bent, mag je dat aan God vertellen. Maar ook als je verdrietig bent of blij, vindt de Heere God het fijn als je Hem dat vertelt. Praten met God, bidden, is belangrijk en je mag het elke dag doen.

Werkwijze

De verwerking bestaat uit een aantal om elkaar heen getekende cirkels (bijlage 2, te vinden achter in de map bij de Bijlagen). De buitenste cirkel met de tekst, en de binnenste cirkel met een biddend kind worden uitgeknipt. De middelste cirkel wordt niet gebruikt.

Als de cirkels los zijn, kan het touwtje eraan vastgeplakt worden, zodat de kleine cirkel in het midden van de grote cirkel zit. De cirkels kunnen los van elkaar bewegen, een mooie raamhanger.

Laat de kinderen de cirkels en het biddende kind mooi kleuren.

Afronding

Neem een gemaakt werkje erbij. Jakob ging praten met God toen hij bang was voor Ezaü. De Heere God hoorde Jakob bidden, en Hij hielp Jakob. Jij mag elke dag, altijd met God praten en alles vertellen. Hij hoort ook jou en helpt ook jou!

Verwerking 2 – Ogen dicht! (spel)

Aankondiging

Als het donker is, kun je de dingen niet goed zien. Als je dan geluiden hoort, en je weet niet wat het is, kun je daar bang voor zijn. Of misschien vind je het, net als Rik, eng als het donker is. Maar samen is het niet eng in het donker. Samen kun je er zelfs een spelletje in doen!

Werkwijze

De kinderen doen hun ogen dicht. Maak een geluid waarvan de kinderen vervolgens raden wat het was. Daarna kan een kind gekozen worden om een geluid te maken.

Afronding

Knap dat jullie je ogen dicht deden en even in het donker zaten. Heel misschien vond je het toch ook een beetje eng? Maar samen durfde je het toch. Niet vergeten dat je samen met de Heere God nóg meer durft; net als Jakob.

Jakob ziet zijn broer weer

Genesis 31-33:16 en 35:1-7

Op dit blad kunt u lezen wat er tijdens Opstap is gedaan, zodat u er thuis op terug kunt komen.

Omschrijving

Vandaag is aan de kinderen verteld dat Jakob Ezau tegemoet reisde. Jakob was erg bang voor deze ontmoeting met zijn broer. Hij geeft allerlei cadeautjes om ervoor te zorgen dat Ezau niet meer boos op hem is. Voordat Jakob en Ezau elkaar ontmoeten, heeft Jakob een ontmoeting met een Engel van God. En dan durft hij Ezau tegemoet te gaan: de Heere God gaat met hem mee. Samen met God durft hij het aan!

Lied (Op Toonhoogte 430)

- 1 Je hoeft niet bang te zijn,
al gaat de storm te keer,
leg maar gewoon je hand
in die van onze Heer.
- 2 Je hoeft niet bang te zijn,
als oorlog komt of pijn.
De Heer zal als een muur
rondom je leven zijn.
- 3 Je hoeft niet bang te zijn,
al gaan de lichten uit.
God is er en Hij blijft,
als jij je ogen sluit.

muziek: Nando van Essen, tekst: Jan Visser

© Unisong Music Publishers, Opwekking voor kinderen 40

Tips om hierop terug te komen in het gezin

- Elk kind is wel ergens bang voor. Evenals elke volwassene. Ga met uw kind het gesprek aan over bang zijn. Waar is hij bang voor? Roept uw kind op een bang moment jou om te helpen? Vertelt uw kind het ook aan God, als hij bang is, omdat Hij helpen kan? Waar bent u zelf bang voor? Vraagt u God om hulp als u bang bent?
- Lees deze week verhalen uit de Bijbel, waarin mensen bang waren en door God werden geholpen. Wat deden deze mensen en hoe werden ze geholpen? Voorbeelden: De doortocht door de Rode Zee (Exodus 14). De verspieters (Jozua 2). De mensen die bang zijn voor Goliath (1 Samuël 17). David in angst voor koning Saul (1 Samuël 19 en verder). De storm op zee (Mattheüs 8). Jezus wandelt op de zee (Mattheüs 14). De gevangenenbewaarder (Handelingen 16).